

**„Маарыкчаан“
эргийэн-сoбoтy oпкa кoмпaнията**

Халуусаа «Маарыкчаан» эргин-сөбүтүнүкчү
мөдөнүнүтэ тэрлэлэрин туһунан эрдэ пүнтиниз-
рэн турарыт. Бүгүн бу туох сымаллаах-сорукутаах
тэрлэлэрин улууэ баһылыгыт солбуйааччы,
тыа хаһаайыстыбатыт ууравлениетит пачаль-
ныт Н. Д. ПОЙСЕЕВ кэсиритэр көрдөстүбүт.

Монгол Дистрибушн, дээ, тух санаатан бу
тэрэллэрий, сылаа, сөрүг хайдаггүй?

дэглэлт курдук, тгьа хаһааймстыбатын онгол-ул бородуужуйата таннары түһэ турар. Оттон ма-малх ахсаани улаханнык көңүрзөблэтэ. Холобур, ыдымы кытта тэгийзэтэххэ 1998 сылга 1000 төбө-сүрбэлээнэ. Бу кэмгэ бородуужуйаны ылымны-р бундлахха, 1990 сылга улуска 9741 тонна үүт-кыт бһит буоллагына, быйыл сыл ааспыт ыйда-лар 3400 тоннаа эрэ тһийдэ, эбэтэр 2,8 төгүд ач-ты. Тгьа хаһааймстыбатын дьаарыктанар улусу-с өмһөнтүгүтүр манньк таннары түһүү ханьык да-көһүмэһэн сымнатыллыбат көстүү. Дьэ, сана-аһыттан сылаа маны тохототуу, бу тула үлэлэһиини.

Энгийн рынок уусууобуйатыгар олорор, үлэлшир
уусуотташмахтаах. Рынокка бородууксуяаны ба-
ры критерийэ—астаанын. Советский быдасна бы-
дасна экономика кэмгэр бу барыта чуолкай этэ.
Энн дэнийэ рынокка бэйэ күүсэ үлэлшир эрэ
шарына тугу эмэ ситилэдийн. Ити бородууксуяаны
бидэснэ, батарианата үлэлээһинин тэргэ, үсүһүнэн,
бүүсэ эмэ ситилэһинэ. Үгүгү, эти огорооччуу
и быдасны төлөһүү —бөчүмэһаах сорук. Дота-
күйүгүгүгү, туттарбыт бородууксуяа нини төлөһүү
шары. Ити барыллара түмүдлэн табаран огорооч-
чу интэриэстэбэт. Бу үс соруктарган батарины,
бүүү бүгүн түргэн быһаарыны, тэрээһинин эрэ-
он.

Энэ компанийн хийгээх төрийн зээлний үнэм
сэвгээг хайлах буюу?

[illegible]

Хүлээбүр, эг-үүт комбинацтытан, тиа хаһаайыс
«Онтовик» обществоттан

Үн-хэрцү хамсааһына хайдах буолуой?

бу компания тэрэгнийгэр Тиа хааайчтайтайтай
истервот, Нл Түмэнтэн бастайаанай комисси
идател Ф. Г. Охлеников үлээлтиллэр. Ол бу жуу
гү үчүрүбэн Правительстиионан быһаарыллара
ла. Миниа дадатан этгэххэ, тиа хааайчтайтай
кризистэн таһаарыыга эксперимент быһыыты
улууска программа олоһуллубутуттан бийэни
иллүүлэр. Правительство бигэртэтэбилэ, үлэ
ара хаалар. Киии Председателэ В. М. Власов
ука кэлэ сылдымытыгар механизированнай бу
та сиритиинаардыбыт, үлэни-хамнаыи көрдөрү
Собүлүкэтэ, бийрээтэ. Бэйэтии өтүтүтэн бу дыма
төрөбүтү толорой, биллэгий

Үн-харчы компанийн ац кинилэнэ. Билээн турар урукну үлөөтгэн кутуллар үбүлэрин кэмэ буолба-
тах. Баары сый-сый курдук тутан, булан-талан эр-
тигнэхтэххинт. Компанияга сүүрү үн-харчы киирээ
торүөгүнэн буолуохтара, бастанан, тосударственнай
өйбүд үбэ, иккисинэн, уонна ол кэлин, атахха тур-
дахха, эртниргэ сымдыар средстволар. Билитин үн-
харчы закупочнай кредит быһынатынан туһаннарыла-
лыа. Ол эбэтэр урут бу 70 бырыһыанна бэрлээр эбит
буоллагына, биллгин сым сафаланыытынар кэинэ.
Ону эл-үүт комбинатыгар уонна «Мурапча» коопера-
тивна бизнэсхинт. Кинилэр ол ылыбыт үбү учуоттаан,
табаары өгөрөөччулара кытта контракт-дүөгөбөр тү-
һэрсэн үлэлээн барыахтара. Туттарыллыбыт боро-
дууусуяа иһин быһаччы төлөбөр кыахтаннахтара.
Итинэн закупочнай сыйааны уонна бородууусуяа
иһин тосударственнай өйбүлүнэн кэлэр үбү холбоон
биир сыйаа олохтобуу. Балаһыанна уруккуттан атын
буолуу. Холобур, уматык (ГСМ) босхо туһаныллан
кэлбитэ тохтуу. Экиилгиттэн барыта төлөбүрдүк
буолат. Ол иһин кошманилтан бородууусуяа иһин
төлөбүрүн сөрөбүн уматыгынан, сыйаага чааһынан
ылыахтара. Оттон халбытын сүүрү бородууусталары-
нан (бурадук, саахар, чай, макароннай өйбүһүстэр,
с.д.а.) төлөһүөхтэрэ.

—Итгивник толөвүүнү ситиһэр смалтан бэйлэбэ туох үлэ сыатылхай?

—Эт-үүт комбината, «Чурапчы» кооператив тусмат бородуунсуялгарын переработкалаан Чурапчыга, Бэ-тэоххэ, Дьокуускайга, Адаанга баар маарынаанын көпгөө атымылаан харчы өгсөрүөхтара итээнэ эти, үү-тү туттарааччыны кытта тута төлөһүөхтара. Ортон ол үн сорготун МТС-тарга, «Ойтовик» ХЗО-да биэрөн уматын, санааас чнаас, бородуунга агаалтарыахпыт. Бу тэрилталары үбүдээтчи компания буоларынан, сана-ларын бэйэтэ олдохтоба. Эмнэ минна эттэххэ, быһы-кубун Санкт-Петербургта бара сымдыаммын Минскэ-дэбэ тракторнай заводу кытта улууэ аатыттан сап-наас чааһынан хааччыларга сөбүлэлһингэ мин бэ-тэсиһинпыт. Ону МТС-тар өлөххө иллэрвэхтара. Бу илэр быһаччы заводу кытта үлэллэхтара. Аны «Ой-товик» ХЗО үөлэ этэн аһарбыт аһылык бородуунга-лары агаан эмнэ хааччыһыгыга үлэллэ. Быһата, ха-йаларыгар да тиксиһиннэрэр хос тэрилта (посредник) суох буолар.

Үгүйнэн, эдэх бородуусуудын туттарар нэлэ
лжэртэгэ (Хатмы, Салан, Одыууу, Хөтөгэ, Бө
лүгүр курдуктарга) бэжэринэлэр айналан кишэби
нэ төлөвүү ыгтылаа. Дээ, балар түмүктэрингэр үү
харчынан анхын аччара. Ити даяаллар ошо туһу
дуналар.

—Өйдөнгө брэри, арай нийлэнгэнь эг-үүт комбината, «Чурагчы» кооператив бааларын үрлүгнэ эмиз түгүн хос-хос компания төриллэрий дүн айы талар сол ээ. Ойно тух дэсн этэй?

—«Чурагчы» кооператив үүтүнэи, эт-үүт комбина-
та этигэи дьарыктаахаллар. Бородууссуйаны астааһы
книилэртэн түспэт сүүрүн соруктара. Оттон кинилэри
саймынарыыга, саага технологиалары, өбүрүдөөнө
лары булууга компания үп-харчы өттүнэи көмө-
лүү. Онон бородууссуйалары атымылаааччыга табы
гастаах гына астаан, унаковкалаан уонна бириэмэт
гэр илдээн-түгөйөн биэрэн халчыллыахтаах. Боро-
дууктаны батарыыга ааан, үөһэ этэн аһарбатын кур-
дук, атын сирдэргэ маһаһынынары аһаахпыт. Бил-
гин Дьонуускайга кыттыгас маһаһыныаахпыт. Бэ-
тлөөххэ, Майага аһарга көспөтөбит. Суол турдагы
Хаалдыгаа, Уус-Майага, Алданга атымын тэрийс-
пыт.

Билээгт: дейдуга доллар курса үрдээн, тастаг кил-
рэр бородуукейга эмискэ азиялаабытынал, мнэстэс
агабуллар бородуукейга багатытар табыгастаах үеу-
лаабуука үөснэгтэ. Ону мүлчү тутарбыт табылаабат.

Кавецкая С. СМЕРНИКОВА.

ДЬОХУМСКАЙ. Алтынны 1 кундтон республика-
да Россия сэйлэллэнлэх күүстэрнэр уочараттаах күү-
лүнүү хомуур ыгтыллар. Республикка баймаанай кэ-
ниссара Михаил Филиппов даанайдарынаа, хампаан-
ца, сүрүмнээ, сөлөөхтүн барар. Алтынны 19 күү-
нүмээ туругунаа бабаскэнт тулпут 1023 транзал-
тан хомуур комиссентлэр 824-тэрэ (81,5 %) кэл-
лилэр. Хомойуох нини, киндэртэн баймаанай сү-
лүүспэ бабэснээхтэринэн 176 эрэ (12,1%) кини
аарылына. Ыгырымга кэлбэтэх 189 эдэр дьонтон
убластанлар бичигинэлээхтэрэ 82 эрэ, Билигин 30
уолу көрдөөхүн ыгтыллар.

Бийыл күнүгүү хөзүүр бир уратытынан ала-предирятиелер айаны конгуллуур шонский доку-муоннары кыбаттара буолар. Ол түнүгөр улуустар-тан 314 уол республикатыны багымада эби меди-цинскэй көрүүтэ кыһан кыбаттылар. Эмэ ити бири-чипиэни республикатыны түмөр нуунга армияда мгырылхааччылар кыһиларо атахтына. Аны сүөһө-ниң 20 күнүттэн арзыттан сулуусуланы кылааччы-лэри улуустарынан тарбатын проблемата күүрөйхө-тоох. Армиятан кылааччылары Дьонуускайта Забай-калье байыанный уокүрүгүн байыанный-транспортнай самолёттара адыахтаахтар.

Итнн тайланн күнүтүгү, хөмүүр хампааннатыг-
тар Россиядагы байыанний реформа сабыдмалдаата.
Бастакытаан, республикада хөмүүр бйлаанн 200 ки-
лиин ачатылмалн, Пкзайинин. РФ СК Генерал-
най штабн днхалмалн 4 улуска военкоматтар суох
огорулуунулар. Олор онуларнытар байыаннай учуот
остуолдара эр хаалмалар. Итн военкоматтар гражд-
анскый персоналдара үлөлөрүткн босхоломалдор,
сттон байыаннайдара атын военкоматтарга борилла-
лар. Онон алтынны сардалмалдыттан Олөөн уонна
Анаабыр улустарытар хөмүүрунн Мирий, Алд-
айлаха улустарытар Абый, Муомлада Оймомоон воен-
коматтара днриктаналлар.

Таарыгчы аттахха, бийэд ахынныытан Забайка-
лестаады уоксук Сибирдээдэ бийланный уоксукту
кытта холболоор. Онон Саха сирин сир-уота Дэлһай
Востоктаады бийланный уоксук дьаһалгытар бэрэ-
дэр. Уоксук кинигин Хабаровскай к. буолар. Сага-
лыгырыаллар уолаттары сэттисин 20, 23 уонна ахын-
ныы 3 күннэригэр Читада, оттоон 11, 23 уонна 28 күн-
нэригэр Хабаровскайга самолетунан ыдыахтара.

БННР-БННР БЫСТАН ХААЛБАТ ИНИНТЭН

ДЬОКУУСКАВ. Чугастаады күнүгө республика
нын курамыгар сага тэрлэтэ бвар буолуода—Са
бир, Хотугу Сир уонна Дэлэй Восток психологи
тын сайыннарына фондун Саха сириндеги филиал.
Фонд Санкт-Петербурдаагы мааныа тэрлэтэ фили
алын быһымытын 5 сыд апарса өттүгэр Иркутскай
га тэрэллбитэ. Быһаа баладан аһаатар, сонто
оматы муһууан бвар, туһуан араасан үлэттэн
Олох фонд аһууастара Сибир беса 4 курамыгар
ол нһэр Дьокуускайга, филиаллара тэрбэр туһу
нан быһаарымыа ылыммытара. Мааныагы филиал
тэрийи үлэттэн фонд бэрэстэбиттэлэ, нһиллэнн
араа аһаатыгар социальнай-психологическай ко
монү оһоруу боннуруостарынан үкүе сыдын дьарак
танар Елена Буякаева салыыр. Аһууныа бүтүүгү
гар тэрэллн үлэттэрэ практическай моннү оһор
уонна тэрэллн конференцияны аһаатыа Дьокуу
скайга фонд директора Татьяна Семеноваич кэлэр.
Кини Иркутскайга сага тасан эрэр тематическа
аһууат боруобалыыр экзemplирыа аһааага.

Төрийсэтчилээр холбоонук республика психологтар
рыгар оффиты, бнар мнтарыяналлары атастайыау
уолна практикчеснай сүбэлэринэн көмөлөһүөгэ дн
эринэллэр. Холбоонук чэлээнгэр фонд төрийэн мыт
сепнивардарыгар мэддн кыттар кыагы ылтахтара. Ки
нилэр идэин талыага консулхатириллары мытмахт
ра, тма свиргэр үөскэбинт студениар куурат олобо
книринлэригэр, пөһиллэниэ кыһаллардаах араа
тыгар, олох уустугар түбөспт биридинлээн дьогни
көмөлөһүөхтэрэ. Биллэриг аурдук, экономическа
уустук быһыы-майгы бизниси дьон санаатыгар ула
ханнык дьайар. Ону таһынан психологтар көмөлөрү
гэр ыраады көрөр сазайааччылар эмнэ пэадылаллар
Тоёо днстэххэ, предиритиэга быһааччы кэлэн, үл
һиттэр майгыларын-сигиллэрин көннөрүү улаха
сүолтааах.

Билигийн хэргэ сошиалнай тугаанай сүтнэр хайбиган, олох уустугтарыгар ордун эдэр дьон оюустаралдарынан, республикага бу санга тэрлэтэг СР Ыччат дьмалатыгар министрствота гэмелонорго баднаарла.

CHIA:

АЛБАН ААТТ

Гүгүн ирээд тэмнэ үзэхээр аасныт хамсомолонца-
ры ахтай аһаар, бэлэглээр тогосноох. Оройуонг
бастай хамсомолонцай ичелба 1920 сэл сэтгини
4 хүнээр Чураны начальнай оскудлатыг тэри-
либтэ, Секретарьни Дычовская Н. В. солбуурач

Ахтын кэриэтэ, Мин оройуонга 1948—1952 сс. райкомкэ иккис, ол кэминтэн бастаагы секретардарынан үлээбэтиим. Ол кэминтэн пенсияга тахсыахпар диэн 37 сыл устата көмсомодьскай, партийнай, профсоюзнай уонна советскай быыбарданар, салайар дуобунастарга үлээбэтиим. Онон үлэит буола үү-күрбэр көмсомод кыһата ишчигитигэр-үөрэнитигэр мунура суох махтанабын. ЫБСЛЖС райкомун секрета-рианаан үлэллэр сылларбар иккис секретардарынан Синцева А. М., Саввина А. Е., сабиэднессэйдэрини тэрийэр отделга Барашков Н. Д., Монастырев Э. И., пионерскай отделга Синцева А. М., Старостина П. М., уонскай отделга Адамов Н. М., Сивцев П. М., туһаан-наах дуобунастарыгар үтүө суобастаахтык, бэрэни-лээхтик үлээбэтитэрин бу көмсомод 80 сыллаах үбүлүүгүгэр ахтан-санаан ааһар, махтанар булгуччу-

Улууе бары мичатын, олөхтөөхторун, уруктуу сомоледтары, активистары көмсомолбут аабаа таах 80 сылдах үбүлүөйүнүн эгэрэллинбин.

H. BACHELIER

3 сүлдээхэ, Саха сирин нөмөрлөл 15 саяаһын үрүлүдүйүөн сүбүстөөл, «Эдэр бассабын» акаа тариллабын Кыһым дуоскада уорак туйгу бастыг общественник, комсорг Гали Ефимов аатын киирбитэ. Бу миң бастагы үөрүүм, энэ

Комсомол 50, 60 саастарын охсуулаах үлэ үөлүгэр

СР культуратын үтүүлээх үлэһитэ, сэрэн уруу
итэр-үөрэтэр Ұла ветерана, үлүү бочуоттаны

Г. Д. Ефимов

[illegible]

Күндү оңдоо, сөөктө, жөнөтө, бөлөмүнөт,
 Чырачы саканнарына оңотуу
 СМЕРНИКОВ Алексей Михайлович
 атынан 22 күндүр хомоготолохтуу оңотуу,
 дүңүнүн күндүбүн чыра, чырач-чырач аңах,
 табылгы, табылгылар, чырач хомоготуу-
 табылгы, аңа, аңа, аңа, аңа, аңа, аңа,
 мөңгө.

[illegible][illegible][illegible]

1. **Содержание**
 2. **Введение**
 3. **Глава I. Общие сведения о...**
 4. **Глава II. Описание...**
 5. **Глава III. Результаты...**
 6. **Глава IV. Заключение**
 7. **Список литературы**
 8. **Приложения**
 9. **Индекс**
 10. **Сведения об авторе**

[illegible]